

Interakcija čovek računar

(Human-Computer Interaction - HCI)

Elektronski fakultet Niš

Uvod

Osnovno o predmetu

- Profesori:
  - Dr Dejan Rančić
    - Kancelarija M2
    - E-mail: <u>dejan.rancic@elfak.ni.ac.rs</u>
  - Dr Aleksandar Milosavljević
    - Kancelarija 331
    - E-mail: <u>aleksandar.milosavljevic@elfak.ni.ac.rs</u>
- Asistenti:
  - Dr Aleksandar Milosavljević
    - Kancelarija 331
    - E-mail: <u>aleksandar.milosavljevic@elfak.ni.ac.rs</u>
  - Dr Aleksandar Dimitrijević
    - Kancelarija 331
    - E-mail: <u>aleksandar.dimitrijevic@elfak.ni.ac.rs</u>

Rad sa studentima: svakog radnog dana od 12:00 – 14:00

Web sajt: http://cs.elfak.ni.ac.rs/nastava

Elektronski fakultet u Nišu

Osnovno o predmetu

Obim: 2+2+1

VI semestar

Broj ESPB poena: 6

Način polaganja:

Kolokvijum I* : 0 - 50 (>24)

Kolokvijum II* : 0 - 50 (>24)

Završni ispit (isključuje kolokvijume)
: 0 - 100 (>49)

Projekat : 0 - 20 (nije obavezan)

Konačan broj poena = Σ

^{*(}Kolokvijumi se rade samo jednom godišnje u toku semestra i predstavljaju kombinaciju pismenog i usmenog dela ispita. Pismeni važi jedan rok)

Elektronski fakultet u Nišu

Ocene

• 50 - 60 : 6

• 61 - 70 : **7**

• 71 - 80 : 8

81 - 90 : 9

• 91 - 120 : **10**

Cilj predmeta

 Uvođenje studenata u oblast HCI-ja i upoznavanje sa osnovnim tehnikama i uređajima za interakciju čoveka sa računarom.

Ishod predmeta

- Poznavanje osnovnih principa HCI-ja.
- Poznavanje osnovnih tehnika i uređaja za HCI.
- Osposobljenost za samostalno programiranje interakcije čoveka sa računarom u Windows aplikacijama.

Sadržaj predmeta - I

- Ciljevi interakcije čovek-računar i odnos sa aplikacijama interaktivnog računarskog sistema.
- Psihološki aspekti. Mentalni modeli i projektovanje interfejsa. Metafore.
- Uređaji za interakciju čovek-računar.
- Modeli i paradigme interakcije čovek-računar.

Sadržaj predmeta - II

- Principi, metodologije projektovanja i izbori kod implementacije za realizaciju interakcije sa aplikacijom.
- Životni ciklus softvera i definisanje interakcije čovek-računar.
- Analiza, projektovanje i evaluacija interfejsa čovek-računar.
- Standardi i vodiči za realizaciju korisničkog interfejsa.

Sadržaj premeta - III

- Alati za razvoj korisničkog interfejsa.
- Razvoj Web interfejsa. Preporuke za razvoj Web interfejsa.
- Evaluacija upotrebljivosti.
- Aktuelni koncepti: 3D interfejsi, Web interfejsi, Groupware.
- Nove paradigme za interakciju: sveprisutno računarstvo, virtuelna realnost, multi-modalni interfejsi, hipertekst.

1. Uvod u HCI

- 1. Definicija interakcije čovek-računar (HCI).
- 2. Oblasti primene.
- Istorijski pregled razvoja HCI-ja.
- 4. Multidisciplinarna priroda HCI
- 5. Trenutno stanje u razvoju HCI-ja.
- 6. Budući razvoj HCI-ja.

2. Faktor čovek u interaktivnim sistemima

- Faktor čovek
- Logički model korisnika
- Modeliranje čoveka
- 4. Kognitivna psihologija
- 5. Kognitivni model korisnika
- 6. Ljudska raznolikost i uticaj radnog okruženja

3. Faktor računar u interaktivnim sistemima

- Faktor računar
- 2. Ulazni uređaji
- 3. **Izlazni uređaji**

4. Interakcija

- 1. Definicija
- 2. Modeli interakcije
- 3. Stilovi interakcije

5. Upotrebljivost interaktivnih sistema

- 1. Pojam upotrebljivosti
- Definicija upotrebljivosti
- 3. Primeri upotrebljivosti
- 4. Inženjering upotrebljivosti
- 5. Zahtevi upotrebljivosti
- 6. Modeli upotrebljivosti
- 7. Standardi upotrebljivosti
- 8. Merilo upotrebljivosti
- 9. Univerzalna upotrebljivost

6. Projektovanje korisničkih interfejsa-1

- 1. Principi dobrog dizajna korisničkog interfejsa
- 2. Osnovne faze projektovanja korisničkog interfejsa
- Ravnoteža između funkcionalnosti i izgleda
- Razvoj scenarija
- 5. Osam zlatnih pravila projektovanja interfejsa

6. Projektovanje korisničkih interfejsa-2

- 6. Smernice za projektovanje KI za unos podataka
- 7. Smernice za projektovanje KI za prikaz podataka
- 8. Smernice za upotrebu boja
- Smernice za balansiranje između automatizacije i korisnikove kontrole
- 10. Projektovanje interfejsa web aplikacija
- 11. Projektovanje interfejsa mobilnih aplikacija

7. Softverski alati za izradu Kl

- Metode za izradu specifikacije.
- 2. SW alati za izradu interfejsa.
- 3. SW alati za evaluaciju interfejsa.

8. Evaluacija korisničkog interfejsa

- 1. Stručna kontrola i revizija.
- 2. Testiranje upotrebljivosti.
- 3. Instrumenti anketiranja.
- 4. Testovi prihvatljivosti.

Elektronski fakultet u Nišu

Računske vežbe

VARIJANTA 1

- Deklarativni fluidni korisnički intefejsi
  - QtQuick i QML

VARIJANTA 2

- "Responsive" interfejsi veb aplikacija
  - Bootstrap
- Deklarativni korisnički interfejsi
  - AngularJS
- JavaScript biblioteke
  - Highcharts
  - Summernote
  - Unite Gallery
  - Bootbox.js
  - Select2
  - DataTables
  - JsTree
  - Dropzone.js

OBAVEZNI DEO

- 3D interfejsi
  - Selekcija i navigacija u 3D sceni

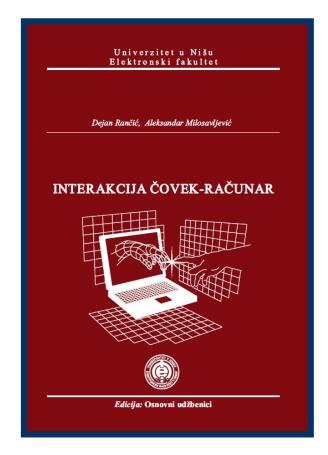

Elektronski fakultet u Nišu

Literatura

 Dejan Rančić, Aleksandar Milosavljević, Interakcija čovek-računar, Edicija: Osnovni udžbenici, Univerzitet u Nišu, Elektronski fakultet u Nišu, 2014.

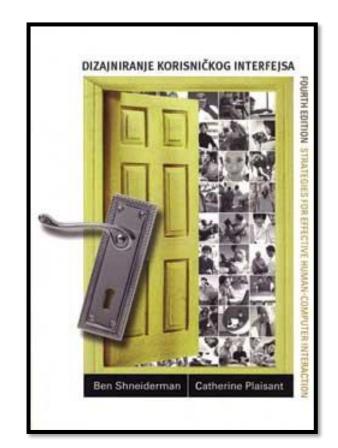

Literatura

- Dejan Rančić, Aleksandar Milosavljević, Slajdovi sa predavanja, Elektronski fakultet Niš, 2023.
- Shneiderman, B., Plaisant, C., Dizajniranje korisničkog interfejsa, CET, 2006 (ovlašćeni prevod).

Literatura

- Shirley, P., Fundamentals of Computer Graphics, A K Peters Publishing Company, 2002.
- Powell, T., Web dizajn Kompletan priručnik, Mikro knjiga, Beograd, 2001.